

PRZYCHYLAĆ (7) *vb impf*

-chy- (6), -chi- (1).

a *prawdopodobnie jasne* (tak w przychyłać się).

inf przychyłać (1). ◇ *praes 1 sg* przychylâm (2). ◇ [3 *sg* przychylâ. ◇ 1 *pl* przychylâmy. ◇ *praet 1 sg m* -em przychylâl. ◇ 3 *sg m* przychylâl.] ◇ *imp 2 sg* przychylâj (2). ◇ [con 2 *sg m* by przychylâl.] ◇ *part praes act* przychylając (2).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI w. (jeden z niżej notowanych przykładów).

1. *Pochylając zbliżać, pochylać ku czemuś* (1) :

[*przychylać co ku czemu*: Drugdźie też z winnego drzewâ przyprâwiałâ fobie chłodnice ábo przechodniki nád ściełzkâmi/ ták iż od dołu máćice profto pułzczâiâ ná źerdźiach poprzecznych wierzchy iedney ku drugiej przychylâiâc máćic iteż gâłęzi fobie przeciwnych/ ták iż gdy się zeydâ [...]/ tedy pod onym będzie chłodne śiedzenie álbo przechodzenie. *Cresc 1571 293.*]

przychylać do czego (1): chczeli mieć Tárás dobry y coby go długo było/ [...] Day bić kólé dębowé ták miąłzłzé iáko dobra Bróżynâ/ kól od kołu ná trzy łokcie: á niechay to kólé bijâ mocno ná łokieć od Grobléy w bórte/ przychylâiâc do Grobléy pofurno. *Strum H2v.*

2. *Nadawać czemuś jakieś położenie* (3) : *Admoveo, Przitykam/ dotykam/ przitaczam/ przichilam Mącz [234]a.*

przychylać co (2): Przy thakowym rodzeniu [*tj. gdy płód jest zwrócony do szyjki macicy nogami*] ma baba pilności przyłożyć iżeby rączki dziecięcze nadoł mogła przychyłać/ albo iżeby mogła wżytko dziecię flufznym obyczaiem nawrócić *FalZioł V 21b.* Cf *przychylać co do czego.*

przychylać co do czego (1): Iełtliby [*akuszerka*] tego vczynić [*odpowiednio ułożyć płodu*] [...] nie mogła/ tedy iuż tak niechay gidzie nołzkami/ rączki przychylâiâcz do vdzikow *FalZioł V 21b.*

3. *Wzbudzać w kims życzliwe uczucia wobec kogoś [ku komu]* (2) :

a. *W sobie* (2) :

Zwrot: »przychylać myśl« (2): Nieprzychylay mylli ku niewiáłtam wżetecznym [*Ne dederis scortis animam tuam*]/ ábyś máiętności twey nie łtrácił. *BibRadz Eccli 9/6; BudBib Eccli 9/6.*

b. [*W kim innym: zjednywać uczucia*]

Zwrot: »przychylać serca«: A gdy ku niemu [*Absalonowi*] przyłthępowâł iáki człowiek/ áby go pozdrowił: wyciągâł rękę swoię/ á viâwłfy/ cáłował go: á czynił tho włfyłtkiemu ludu Iłráelłkiemu [...] y przychylâl ku łobie łercâ [*sollicitabat corda*] łynow Iłráelłkich. *Leop 2.Reg 15/6 (Linde s.v. przychylić).*]

4. [*Kierować się czymś w działaniu, mieć za cel [co]*]

przychylać do kogo: Także iuż moy miły Chrzęłcianinie wżitki łsprawy rozważ/ iełliby ie przichilâl do Pana Chriłtułâ *ErazmNow 50v, 79.*

przychylać ku czemu: *ErazmNow 42v*; Boć łie nie zawżdi łtawa łwiátołć [*tj. sakrament*]/ iełli lada iako mowiâ łłowa pańłkie nad ktorâ rzeczą/ ale łie wten czas łtawa z żywiołu łwiátołć/ kiedy łłowo Boże ku temu przychilamy łsprawnie *WannNow 34v.*

przychylać ku komu: iedno wżitki [*sprawy swe*] przichilâl ku Panu Chriłtułowi. *ErazmNow 47.*

przychylać za co: ktorâ [*ofiarą*] przychylał Kapłan/ za grzechy inłłych ludzi *WannNow 5.*

Zwrot: »ku dobremu końcowi przychylać«: Baržo to wielki wyftęp/ rzecz dobrą nie dobrze fprawować/ to ieft nie dobrim fercęm nie ku dobremu końcowi przichilając. *ErazmNow* 43.

W przen: Bierz z tąd zwyczaj iżzby wnet vmysł twoy obrocył ku Panu Bogu [...] / y ku dułzi fwoiey to przichilai. *ErazmNow* 42v.

Zwrot: »[gdzie] serce przychylać«: zdrowye/ żonę/ dzyeci/ maiethnośc/ wieczei niŹ czyebie miłowałem/ o timem wyczei miłli myał/ tamem fwe ferce przichilal *NowModl* 2.

Przen [kogo ku czemu]: Tak teŹ y to opak rozumiey Pana Chriřtuřa chceć przichilać ku Ludzkim wřtawam/ Ale lepiej wřtawy Ludzkie wřzitki przichilac do Pana Chriřtuřa *ErazmNow* 79.]

*** *Bez wystarczającego kontekstu (1) :* Adverto, Przymykam/ przychylam/ mam bącznośc/ baczę. *Mącz* 486d; [Przychilam/ Inclino, acclino, admoveo. *Volck Vvv2*].

Synonimy: 1. *naginać, skłaniać, zbliŹać, zginać;* 2. *przytykać, spuszczać, stykać;* 3. *pozyskować, przyciągać, przykłaniać, skłaniać, zjednawać.*

Formacje współrdzenne cf CHYLIĆ.